

Nemzetpolitikai összefoglaló

2018. 18. hét

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Semjén: több mint tízszeresére nőtt a nemzetpolitika támogatása az elmúlt nyolc évben

Sikerágazat a nemzetpolitika, amelynek támogatása az elmúlt nyolc év alatt több mint tízszeresére nőtt – mondta Semjén Zsolt nemzetpolitikáért felelős miniszterelnök-helyettes csütörtökön Budapesten. A kereszténydemokrata politikus Potápi Árpád János nemzetpolitikai államtitkárral közösen mutatta be a Nemzetpolitikai eredmények 2010-2018 című kiadványt. Semjén Zsolt rámutatott: nagyon mélyről kezdték, 2010-ben még “mélyen érezte a gyurcsányi nemzetárulás”, amely a külhoni magyarságot kirekesztette az állampolgárságból. Ez nagyon nehezen begyógyítható sebet okozott – tette hozzá. Úgy fogalmazott: megadták a ma egyetlen lehetséges választ a trianoni katasztrófára. A több mint egymillió új állampolgár és az a nemzetpolitika, amit felépítettek, “maga a történelem”, ez itt fog maradni – hangoztatta. Kitért arra: akiket most honosítottak, azoknak a leszármazottai is magyar állampolgárok lesznek, szavazati joggal, és ki tudják kényszeríteni a magyar kormánytól, hogy komolyan vegye őket, a magyar Országgyűlés pedig az ő Országgyűlésük is. Semjén Zsolt emlékeztetett, a magyar nemzetpolitika négy pilléren nyugszik: a nemzet közjogi egyesítésén, az állampolgárság megadása mellett a külhoni magyar identitás megőrzésén, a külhoni magyar szervezetekkel, pártokkal való kapcsolattartáson, illetve a külhoni magyar gazdasági fejlesztéseken.

Kántor Zoltán: sikeres nemzetpolitikához rendszerszerű munkára van szükség

A sikeres nemzetpolitikához rendszerszerű és innovatív munkára van szükség – jelentette ki a Nemzetpolitikai Kutatóintézet igazgatója a Szegedi Tudományegyetem (SZTE) konferenciáján. Az NPKI igazgatója elmondta, a nemzetpolitika a külhoni közösségek gyarapodását szolgálja annak érdekében, hogy hosszú távon megmaradhassanak. A külhoni magyarságnak intézményekre van szüksége, ezt a közösségek és a magyar állam közösen valósíthatják meg. „Jó irányban haladunk, de nagyon lassan ahhoz képest, milyen gyorsan fogynak a külhoni magyar közösségek” – fogalmazott. A népszámlálási adatok szerint évtizedenként tízszázalékos csökkenés figyelhető meg, a legnagyobb veszélyben a szórvány van – hívta fel a figyelmet. A Magyar Állandó Értekezlet által 2011-ben elfogadott nemzetpolitikai stratégia a számbeli, szellemi, gazdasági és jogi gyarapodást tűzte ki célul. A nemzetpolitika négy pillére a magyar-magyar kötelek erősítése, az oktatási, a kulturális és a demográfiai támogatások rendszere, a 2014-ben elindult gazdaságfejlesztési programok, valamint a kisebbségi jogok kiterjesztése.

Ellehetetlenülhet az erdélyi magyar orvosképzés – akadémiai és civil szervezetek tiltakoznak

A Magyar Tudományos Akadémia Kolozsvári Területi Bizottsága (KAB) szerdán kibocsátott tiltakozó állásfoglalásában emlékeztet, hogy az 1948-ban magyar tannyelvű intézményként alakult MOGYE (korábban Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Intézet) román többségű szenátusának képviselői április 18-i ülésükön döntöttek arról, hogy a felsőoktatási intézet – eddigi státusát, jogi személyiségét megőrizve – bekebelezi a Petru Maior Egyetemet, és Marosvásárhelyi Orvosi, Gyógyszerészeti, Tudomány- és Műszaki Egyetem (MOGYTM) néven működik tovább. A KAB szerint az összevonással olyan mértékben romlanának az etnikai arányok, hogy a szenátus magyar tagjainak semmilyen beleszólása nem lenne a döntésekbe. Aggodalommal fogadta a MOGYE és a Petru Maior Egyetem fúziójáról szóló döntés hírért, illetve fenntartással kezeli az ezzel kapcsolatos reakciókat a Romániai Magyar Jogvédő Egyesület. A szervezet csatlakozik a magyar egyetemi, civil és politikai szféra képviselőihez és határozottan kiáll a MOGYE önállósága és a magyar orvosi képzés fenntartása mellett, de egyúttal felhívja a közvélemény figyelmét arra, hogy az egyetemi autonómia elve és a hatályos törvények is lehetőséget adnak a fúzióra.

MOGYE-ügy: baj esetén segítene a Sapientia

Amennyiben a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetemen (MOGYE) olyan további intézkedések születnek, amelyek veszélybe sodorják az anyanyelvű oktatást, a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetemnek nem szabad elzárkóznia attól, hogy otthont nyújtson a magyar tagozatnak – jelentette ki a Krónika érdeklődésére Dávid László. A Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem rektora azonban hozzátette: véleménye szerint a magyar orvos- és gyógyszerészeti képzésnek a jelenlegi keretek között kellene maradnia és fejlődnie. Dávid László rektor rámutatott: jelentős anyagi és intézményi feltételeket kellene biztosítani ahhoz, hogy a magyar állami támogatással működő Sapientia befogadja a magyar orvosképzést, ráadásul a procedúra is rendkívül időigényes lenne. „Egy tagozatot nem lehet varázsütéssel egyik egyetemről áthelyezni a másikra, hisz a jelenlegi törvények ezt nem teszik lehetővé. Egy tízévesre becsült kifizetési időről van szó” – figyelmeztetett Dávid László.

Potápi: a Jókai színház menedék, otthon és találkozóhely a felvidéki magyarságnak

Menedék, otthon és találkozóhely a Jókai színház a felvidéki magyarságnak, s míg ilyen van, addig ez a közösség élni tud – jelentette ki Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára Révkomáromban, ahol köszöntőt mondott a Jókai színház jubileumi évadának Bánk bán előadása előtt. A Jókai Színház pénteki Bánk bán bemutatója a felvidéki társulat idei, 65. évadának utolsó premierje, az évad kiemelt előadása. Potápi Árpád János, aki Katona József darabját a magyar színművészet megkerülhetetlen alkotásának nevezte, köszöntőjében a jubileumát ünneplő társulat jelentőségéről, megtartó erejéről és a Bánk bán máig ható üzenetéről beszélt. Elmondta: a komáromi magyar színháznak kezdettől fogva nagyobb szerepe volt, mint a nézők és a színészek összekötése, ugyanis a színház egy közösség, a felvidéki magyarság menedékévé, otthonává, találkozóhelyévé vált. „Menedék volt azokban az időkben, amikor jogfosztottság és meghurcoltatás okozta sebeket kellett begyógyítani. Otthonná vált amikor a külső világ túl szűknek bizonyult és találkozóhellyé, ahol az itt élő magyaroknak egy térben van lehetőségük megélni összetartozásukat, magyarságukat” – mutatott rá az államtitkár.

Magyar7 címmel új magyar hetilap indult a Felvidéken

Magyar7 címmel új magyar hetilap indult a Felvidéken, a lap a rendszerváltozás óta az első olyan teljesen új és önálló országos magyar közéleti hetilap, amely megjelent a szlovákiai médiapiacra. A Magyar7 - amelynek, ingyenes bevezető számát csütörtökön 50 ezer felvidéki háztartásba kézbesítik - a második pillére egy átfogó médiaprojektnek, a lépcsőzetesen induló ma7 médiacsaládnak, amelynek szerkesztősége a Csallóköz központjának számító Dunaszerdahelyen működik. A médiacsalád első tagja, a ma7.sk internetes hírportál április elején kezdte meg működését, a projekt harmadik pillére pedig egy audiovizuális tartalmakat közlő internetes csatorna lesz, amelynek indítását néhány hónapon belül tervezik. A Magyar7, tartalmi összetételét és - nemzeti konzervatív - arculatát tekintve is hiánypótlónak számít a felvidéki magyar médiapiacra.

Az elmúlt két év politikai történéseit értékelte Pásztor István

A Vajdasági Magyar Szövetség elnökének facebookon posztolt szövege szerint a VMSZ megbízható, elkötelezett politikai erő maradt, amely élvezzi a vajdasági magyar közösség támogatását. Aláhúzza: a kormányzati szerepvállalásuknak is köszönhetően költségvetési forrásokat biztosítottak számos stratégiai és kisközösségi terv megvalósításához. Pásztor

az eredmények közé sorolja még a gazdaságfejlesztési programot. Pásztor István írásában kitér a Magyar Mozgalomra is. Szerinte az MM vonatkozásában is el kell végezni annak összegzését, ami miatt szerintük érdemes volt törést okozni a közösségekben. Úgy értékeli: az idén január 25-én megtartott palicsi nemzetpolitikai kerekasztal megmutatta, hogy a Mozgalom a bal-liberális eszmerendszer politikai megtestesítője a vajdasági magyar politikai életben. Pásztor szerint a választási ciklus felénél két dolgot biztosan megállapíthatunk: a VMSZ eredményorientáltan, a közösség érdekeit figyelembe véve politikál, azok pedig, akik két éve megosztották a közösséget, egy leáldozóban lévő ideológia kiszolgálóinak szegődtek. Szerinte a politikai tevékenységükkel nem jelentenek sem féket, sem ellensúlyt - zárul a VMSZ elnökének írása.

HÖÖK: biztosítani kell a magyar nyelvű felvételizést az újvidéki jogi karon

Diszkriminatív volt a magyar felvételizőkre nézve, hogy az újvidéki egyetem jogi kara megszüntette a magyar nyelvű felvételizés lehetőségét - az erről szóló bírósági ítéletet Gulyás Tibor, a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájának elnöke ismertette múlt hétfőn az MTI-vel. A bírósági döntés alapján a jövőben biztosítani kell a magyar felvételi lehetőségét. Gulyás Tibor rámutatott: szervezetük tiszteletbeli tagja, a Vajdasági Magyar Diákszövetség győzelemre vitte az újvidéki magyar felvételizők ügyét. Mint kifejtette: a hatályos vajdasági tartományi szabályok szerint a magyar közösség számára lehetőséget kell biztosítani a magyar nyelvű felvételizésre, azonban ezt a gyakorlatot az újvidéki jogi kar megszüntette. A VAMADISZ az első pillanattól kezdve mindent megtett annak érdekében, hogy ezt a jogsértő gyakorlatot megszüntesse, majd a szervezet képviselői 2015-ben bíróságra vitték az ügyet - idézte fel a hallgatói vezető. Hozzátette: a perben vesztes helyzetből fordított az ifjúsági szervezet, hiszen 2016-ban a bíróság még elutasította a kérelmet, de végül a fiatalok nyertek.

A szerb–magyar viszonyról tanácskoztak Újvidéken

Tribünbeszélgetést rendeztek a szerb–magyar kapcsolatokról a tartományi kormány épületében. A résztvevők elsősorban a történelmi magasságokat megelő államközi diplomáciai kapcsolatokról, a gazdasági-kereskedelmi együttműködés fejlődéséről és a társadalmi viszonyok javulásáról számoltak be. Pásztor István, a Vajdasági Magyar Szövetség és a tartományi kormány elnöke rámutatott arra, hogy a szerb–magyar viszonyrendszer épülésének legnagyobb haszonélvezői épp a vajdasági magyarok. „Ez a kapcsolatépítés alapjaiban megváltoztatta helyzetünket a szerb társadalomban. Nem instabilizációs tényezőként tekintenek már ránk, a szerb társadalom közösségek és egyénileg is elfogadott minket – mondta az elnök, felidézve a tíz-tizenöt évvel ezelőtti helyzetet: – Egyértelmű előrelépést tettünk, s ez nemcsak elvi szempontból, hanem a

mindennapok szempontjából is élhetőbbé teszi a szülőföldünket – hangsúlyozta Pásztor. „Ez nemcsak államközi kérdés magyar–szerb viszonylatban, hanem elsősorban olyan kérdés, amely itt, Szerbián belül, a helyi magyar–szerb kapcsolatok vonatkozásában fontos. Meg kell találnunk a hangot, amelyen ugyanazokról a témákról más véleményt fogalmazzunk meg úgy, hogy ebből senkinek se származzon kára – mondta.

Szijjártó: Ukrajnában újabb csapást készítenek elő a nemzeti kisebbségekkel szemben

Ukrajnában „példátlanul aljas és előre megtervezett” módon lépnek fel a nemzeti kisebbségekkel szemben, az ukrán elnök a parlamenttel együtt lépésről lépésre veszi el a nemzeti kisebbségek szerzett jogait, miközben egy nemzetközi hazugságkampányban magukat a geopolitika áldozatának állítják be, és a nemzetközi jog betartóinak tüntetik fel – hangoztatta a külgazdasági és külügyminiszter. Szijjártó Péter felidézte: a kisebbségi jogokra „az első csapás” az oktatási törvény volt, amelyben jelentősen korlátozták a nemzeti kisebbségek jogait a saját nyelvük tanulásában. A „második csapásnak” a nyelvtörvény alkotmányellenessé minősítését nevezte, és ezzel kapcsolatban jelezte, jelenleg három új nyelvtörvény-javaslat van az ukrán parlament előtt, „egyik rosszabb a másiknál”. A „harmadik csapás” a miniszter szerint az, hogy az ukrán elnök sürgősséggel kezdeményezte a kettős állampolgárság szankcionálásáról szóló törvény elfogadását. Szijjártó Péter azt mondta: miközben Ukrajna a NATO-ba igyekszik, azt akarják elérni, hogy ha valaki egy másik NATO-ország állampolgára is, akkor attól vegyék el az ukrán állampolgárságot, mert a kettős állampolgárok nemzetbiztonsági kockázatot jelentenek. „A leghatározottabban kikérjük magunknak, hogy bármely kárpátaljai magyar nemzetbiztonsági kockázatot jelentene” – jelentette ki a miniszter.

Brenzovics: Washington segítheti a kárpátaljai magyarok jogainak biztosítását

Washington hatékonyan léphet közbe a kárpátaljai magyarság jogainak biztosításáért – fogalmazott az MTI-nek Brenzovics László, a KMKSZ elnöke. A politikus a Magyar Amerikai Koalíció meghívására tartózkodott Washingtonban, ahol külügyminisztériumi tisztségviselőkkel és kongresszusi törvényhozókkal találkozott, tájékoztatta őket az ukrainai magyarok helyzetéről és jogaik csorbításáról. Brenzovics László azt mondta: tárgyalópartnerei felkészültek voltak az Ukrajnában élő őshonos magyarok helyzetét illetően, és érdemleges eszmecsere folyt olyan kompromisszumok lehetőségeiről, amelyek megfelelnek a kárpátaljai magyarság érdekeinek is. „Nehéz jósolni, de a józan ész érvei hatnak az Egyesült Államok érdekeire is, hiszen Ukrajnában aligha lehet békességet és

stabilitást teremteni a kisebbségi gondok megoldása nélkül” – fogalmazott. A KMKSZ elnöke hangsúlyozta: tájékoztatta tárgyalópartnereit arról is, hogy Ukrajnában évek óta célzott magyarellenes kampány folyik. „Nem lett volna szabad megengedni, hogy a dolgok eddig fajuljanak” – mondta el, egyben felhívta a figyelmet arra is, hogy a legújabb ukrán törvényjavaslat a kettős állampolgárság büntetését helyezi kilátásba. „Ez több millió embert érint, és korántsem a megegyezést és a megbékélést szolgálja” – szögezte le Brenzovics László.

Miniszterelnökség: megdöbbentő a beregszászi református templomot ért támadás

Megdöbbentő és felháborító a beregszászi református templomot csütörtök hajnalban ért támadás, amelynek során ismeretlen tettesek megrongálták a helyi magyar közösségi élet fontos központját – hangsúlyozta közleményében a Miniszterelnökség. A Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes és Potápi Árpád János, nemzetpolitikáért felelős államtitkár által jegyzett közleményben aggasztónak nevezték, hogy a kárpátaljai magyarságnak az utóbbi hónapokban atrocitások sorozatát kell elszenvednie. Úgy fogalmaztak: a csütörtök éjjeli támadás a helyi magyar egyházi élet fontos helyszínét érte, megsértve azt a vallási toleranciát, amely a Kárpátalján élőket mindig is jellemezte. A támadással az elkövetők nemcsak a helyi magyar és református közösséget gyalázták meg, hanem egyúttal azt a több mint két éve tartó, nagyszabású felújítási munkát is semmibe vették, amely jelenleg is tart a templomban azért, hogy az a jövőben is az egyházi és közösségi élet méltó központja és a város ékessége legyen – tették hozzá.

Ismét nőtt a horvátországi magyarságnak járó támogatási összeg

Múlt csütörtökön tartotta meg 78. ülését az Aleksandar Tolnauer vezette országos Kisebbségi Tanács. A tanácskozásnak két napirendi pontja volt: a tavalyi támogatások felhasználásáról szóló beszámoló elfogadása, valamint az idei állami költségvetésben jóváhagyott támogatás elosztása a nemzeti kisebbségi egyesületek benyújtott programjai között. A horvátországi magyar szervezetek támogatására szánt összeg ismét nőtt, az előző évihez képest 216 ezer kúnával kaptak többet az egyesületek programjai, mint 2017-ben, azaz idén összesen 3 845 000 kúnával rendelkezhetnek. „Attól függetlenül, hogy ismételen komoly gondok vannak egyes egyesületeinknél a támogatások elszámolásával, mi vagyunk az egyetlen kisebbség, amelynek 2017-ben és 2018-ban is emelkedett a támogatása, és most már megközelíti a „lélektani” 4 millió kúnás határt, és én biztos vagyok benne, hogy 2019-ben át is fogjuk lépni. Sajnálom, hogy több szervezetünk, kultúregyesületünk az idén egyáltalán nem jelentkezett a kisebbségi tanács pályázatára, de

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG
STRATÉGIAI TERVEZŐ ÉS TÁJÉKOZTATÁSI FŐOSZTÁLY

ezt annak tulajdonítom, hogy jóval szigorúbbak a felhasználási feltételek, mint amit megszoktunk. Ennek ellenére az idén összesen 44 horvátországi magyar szervezet kap támogatást, ami azt bizonyítja, hogy egy életképes közösség vagyunk” – nyilatkozta Jankovics Róbert, a horvátországi magyarság parlamenti képviselője, a Kisebbségi Tanács tagja.

